

संपादकीय

त्याची नोंद घ्यावीच लागेल...

भाजपणीत एनडीए आधाडीला निसटते बहुमत मिळाले असले तरी भाजपचे स्वबळाचे बहुमत गमावले गेले आहे. एनडीए आधाडीला जे काही बहुमत मिळाले आहे ते केवळ बोटावर मोजता येईल इतके तकलादू आहे. त्यातही नितीशकुमार आणि चंद्राबाबू नायदू या दोन नेत्यांच्या तालावर या मोदी सरकाराला पुढील काळात कसरत करावी लागणार आहे. पंतप्रधान नंद्र मोदी यांच्या व्यक्तिगत करिष्यावर ही निवडणूक भाजपने लढवली होती. यांच्या आधाडीत संघेने बरेच पक्ष असले तरी नाव घेता येईल असे केवळ तीनचारच पक्ष त्यांच्याकडे होते. गेल्या दहा वर्षांच्या मोदीच्या राजवटीत दोही वेळा मोदीच्या पक्षाकडे स्वबळावर बहुमत असल्याने त्यांनी कधीच एनडीएली मित्र पक्षांची तमा बाळगली नव्हती किंवा त्यांना धोरणात्मक निर्णय घेताना फारशी किंमती दिली नव्हती. पण आता मात्र मोदीना असे करून चालणार नाही. कारण चंद्राबाबू आणि नितीशकुमार या दोन दिग्ज नेत्यांना विश्वासात घेऊन किंवा त्यांना विचारूनच सरकारची पावले टाकावी लागणार आहेत. चंद्राबाबू आणि नितीशकुमार हे लोकशाही मानणरे आणि त्याची जपणूक व्यावी अशी मनस्वी इच्छा असणारे नेते आहेत. त्यामुळे यापुढील काळात आता केवळ मोदी एके मोदी असे चालणार नाही आणि अमित शहाना एकतर्फी मनमानी कारभार करता येणार नाही, असाही संदेश या निकालातून दिला गेला आहे. ही निवडणूक विरोधी पक्षांसाठी अत्यंत अवघड निवडणूक होती. स्वातंत्र्य मिळाल्यानंतर देशाच्या गेल्या ७५ वर्षांच्या राजवटीत केंद्रातील कोणत्याही सरकारने विरोधकांची केवळ निवडणूकीच्या हेतृते इतकी गळचेपी केली नव्हती. कांग्रेसारख्या देशातल्या प्रमुख राजकीय पक्षाची सारी बँक खातीच निवडणूक काळात गोठवून त्याना आर्थिकदृष्ट्या पूर्ण अंगण केले गेले. विरोधी पक्षांची सत्ता असलेल्या मंत्र्यांवर ईडी वर्गे यंत्रणांचा वरवंटा चालवून त्यांच्यावर दहशत बसवण्याचा प्रयत्न केला गेला. पश्चिम बंगाल आणि तमिळनाडूतील मंत्र्यांना अटक केली गेती. बाकी निवडणूक आयोगालाच बटिक बनवून आपल्याला हवा तसा निवडणूक कार्यक्रम बनवला गेला, विरोधकांनी घेतलेल्या आक्षेपांना वाटाण्याच्या अक्षता लावल्या गेल्या. याची कुठे दाद ना फिराई अशा असाहाय्य अवस्थेत विरोधकांनी विशेषत: कांग्रेस व इंडिया आधाडीच्या नेत्यांनी ही निवडणूक लढवली आहे. इंडिया आधाडी बहुमतापासून काहीशी दूर राहिली असली तरी त्यांनी अत्यंत लक्षणीय यश मिळवले आहे त्याची नोंद घ्यावीच लागेल.

पान १ वरुन

राहुल यांना विरोधी पक्षनेते..

किमान दहा टके जागा म्हणजे ५५ जागा पक्षाने जिकल्या नव्हत्या. त्यामुळे कांग्रेसला विरोधी पक्षनेते पद दिले गेले नव्हते. आता मात्र, सर्वांत मोठा विरोधी पक्ष म्हणून विरोधी पक्षनेते पद कांग्रेसला मिळू शकेल.

बैट्रिकमध्ये राहुल गांधीनी विरोधी पक्षनेतेपदाची जबाबदारी स्वीकारावी असा ठराव संपत करण्यात आल्याची माहिती संघटना महासचिव के. सी. वेणुगोपाल यांनी सांगितले. कर्नाटकचे उपमुख्यमंत्री डी. शिवकुमार यांनी राहुल गांधीसंदर्भातील प्रस्ताव मांडला व शशी थरूर यांनी अनुमोदन दिले. प्रामुख्याने पक्षाध्यक्ष मल्हिकार्जुन खरगे यांच्यासह राहुल गांधी व प्रियंका गांधी-वाडा यांनी प्रचार केला होता. यावेळी कांग्रेसच्या यश मिळाले आहे. त्यामुळे राहुल गांधी यांनीच विरोधी पक्षनेते झाले पाहिजे, असे मत शिवकुमार व थरूर यांनी व्यक्त केले.

राहुल गांधी उत्तर प्रदेशातील रायबरेली व केरळमधील वायनाड या दोही लोकसभा मंतदरसांयांतून विजयी झाले आहेत. मात्र, या दोनपैकी एक जागा त्यांना सोडावी लागेल. त्याबाबत लोकसभा निवडणुकीच्या निकालानंतर १४ दिवसांमध्ये निर्णय घ्यावा लागेल. त्यामुळे १५ जूनपर्यंत राहुल गांधी रायबरेली की वायनाडचे खासदार राहीली हे स्पष्ट होईल. पुढील दोन वर्षांनी केल्यामध्ये विधानसभा निवडळ कोणतारे असल्याने राहुल गांधीनी वायनाडच्या खासदारकीचा राजीनामा देऊ नव्हे, असा मतप्रवाच कांग्रेसमध्ये आहे तर, रायबरेली हा कांग्रेसचा पारपंरिक मतदारसंघ असून तिथून राजीनामा दिल्यास चुकीचे संदेश दिला जाईल असेही मानले जात आहे.

सोलापुरात जड वाहतुकीने घेतला ..

कायदेशीर बंदी आहे. मात्र तीरीही कायद्याची अंमलबजावणी होत नसल्यामुळे जड वाहतूक राजरोसपणे सुरु असते. सुनील पवार यांच्या मृत्यू झालेल्या एका नातलगांवाचा तिसर्या दिवशी माती सावडण्यासाठी सुनील पवार हे आपल्या पत्नीसह दुचाकीवर बसून घराकडून अळकलकोडरस्त्यावरील शांती चौकाजवळ हिंदू स्मशानभूमीकडे निघाले होते. स्मशानभूमीच्या जवळ पोहोचले असतानाच त्यांना एका बलकरने ठोकले. जेरात धक्का बसल्याने पवार दामपत्य दुचाकीवरून बाजूला फेकले गेले. मारील चाकाखाली सुनील पवार हे चॅगरून जागीच मृत्युमुखी पडले.

हे वृत्तपत्र मालक, सिद्धार्थ सोशल फॉर्डेशन यांनी, मुद्रक, प्रकाशक, संपादक, कमलाकर झानदेव सोनकांबळे यांच्या सम्यक प्रलिकेशन्स अँड प्रिंटर्स २४७, बुद्ध विहार, रमाई ऑबेडकर नगर, बुधवार पैठ सोलापूर ४१३२०८ महाराष्ट्र येथे प्रकाशित केले. संपादक : कमलाकर झानदेव सोनकांबळे email ; yashsiddhinews@gmail.com www.yashsiddhinews.com mo: 9921988358

शैक्षणिक अभ्यासक्रमात मनुस्मृतीचा समावेश करने कितपत योग्य आहे ?

छत्रपती संभाजी नगर/दैनिक यशसिद्धि न्यूज

समाज जीवनात कायरित बुद्ध फुले शाहू ऑबेडकराईट विचारधारेच्या हितचिंतकांना जागृत करून वैचारिक आंदोलनाचा कारबां पुढे घेऊन जायासाठी समग्र आंदोलन समजून घेत असताना फुले शाहू ऑबेडकरांनी वेळोवेळी घेतलेल्या भूमिका आणि त्यावेळी व्यक्त केलेले विचार समजून घेणे आवश्यक आहे. सोबतच वर्तमानकाळात काही विपरीत घडतय काय? याकडे लक्ष दिले तर आपल्या लक्षात येईल की, सध्या अभ्यासक्रमात मनाचे श्लोक, भगवद्गीता व मनुस्मृतीचा समावेश करण्याच्या अनुषंगाने अभ्यासक्रम मंडळांने आक्षेप मागविले आहेत. म्हणून मनुस्मृतीचा अभ्यासक्रमात समावेश करने कितपत योग्य आहे? या ज्वलत विषयावर २ जून २०२४ ला फुले शाहू ऑबेडकराईट स्टडी सर्कल व दि दिले इंडिया नाग असोसिएशन (आईना) च्या संयुक्त विद्यानांने वैचारिक प्रबोधनात्मक कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले होते. जेपैकरून वर्तमान काळात आपण कुठे आहोत? समग्र चलवळीचे नेतृत्व, कार्यकर्ते, पक्ष, संघटना, संस्था नेमके पणाने काय रुकीत आहोत?

या प्रसंगी उद्घाटनपर

मर्गदर्शन करताना सर्वेंद्र तेलतुंडे म्हणाले की, त्यांना चार चाकी गाडी घ्यावी होती. पण नवीन गाडी घेणे आवाक्यावाहेर असल्याने जुनी गाडी घ्यावी असे ठरले. त्यामुळे जुनी गाडी विक्रीतांकडे गेल्यावर ती गाडी एखाद्या मैकेनिक ला दाखवावे म्हणून गाडी चालवित घेत नसल्याने गाडी मालका सोबत मैकेनिक च्या गैरेज ला गेले. तेव्हा त्यांनी हाऱ्याने सोडून सर्व पार्टस वाजतात, असे मत व्यक्त केले होते. तशीच रिहिती आपल्या चलवळीची झाली आहे. आपण ज्यांना आदर्श मानतो नेमके आमच्या कार्यात त्या आदर्श महापुरुषांचे तत्त्वज्ञानच नसते. ज्ञान कशाला म्हणतात? हे गाडेबाबा कडून शिकले पाहिजे. तर मनू मताला शूद्र जाळतील असे फुले म्हणाले होते. परंतु शूद्रांनी ती जाळती नाही मात्र अतिशूद्रांनी ती जाळती आहे. डॉ. बाबासाहेब ऑबेडकरांनी शिका असा संदेश देताना कलम २१ प्रमाणे मोफत व शर्तीचे शिक्षण दिले पाहिजे, असी तरतूद केली. आयोली शिक्षण व्यवस्था चार्कांनी निर्माण केली, ज्यात विश्वासांचा आणि विद्यार्थ्यांचा ड्रेस कोड एकसारखाच आहोता. हे समतेचे योतक आहे. वर्तमानात जास्त श्रम करणा-याला कमी पागर मिळतो तर कमी श्रम करणा-याला जास्त पागर मिळतो. तर मग समतामूलक समाज कसा स्थापित होईल? शिक्षण व्यवस्थेतील शिक्षक प्रगल्भ नसल्याने नवनिर्मितीला वाव उरला नाही. करिता शिक्षण व्यवस्थेतील चेतना पाहिजे, मनूचे नाव घेई वेळी आपणांवर आली नसी. एड. प्रविण जाधव म्हणाले की, जी मनुस्मृती देशातील सामान्य माणसापर्यंत लिहित व्यवस्था प्रस्थापित करण्यासाठी प्रयत्नशील असतात. आपण मात्र आपल्या आदर्श महापुरुषांच्या मूल्यांना समजून घेऊ शकतो नाही. परिणामी डॉ. बाबासाहेब ऑबेडकरांनी ९ मार्च १९२४ ला शिकवा (शिका), चेतवा (संघर्ष करा) आणि संघटीत व्हा. असा संदेश देत असतात. परिणामी संघटीत होण्यासाठी आयोगाला सादर केलेल्या निवेदनाप्रमाणे किनिष्ठ व वरिष्ठ शिक्षण प्रणाली कशी असावी? हे समजून घेतली पाहिजे. करिता अभ्यासक्रमात सीबीएसई, आयोसीएसई, स्टेट बोर्ड, नवोदय असा भेदभाव न करता एक देश, एक पालिसी, एक अभ्यासक्रम देशभरात लागू करावा.

५० वी वैचारिक प्रबोधनात्मक

सामाहिक कार्यशाळा संपन्न.

उघड केले आहेत. एक पुस्तक प्रेमी माणूस मनुस्मृती जाळतो म्हणजे ती किंती भयानक असेल. मनुस्मृती ही शेणातील शेंगदाण्यासाठी आहे. एड. विलास रामटेके म्हणाले की, मनुस्मृतीचा अभ्यासक्रमात समावेश होणे अथोय आहे. डॉ. बाबासाहेब ऑबेडकरांनी २५ डिसेंबर १९२७ ला एक मनुप्रिण्ठित कायद्याचे पुस्तक जाळून पुढे दुस

